

ЯК СПРАВЫ Ё ПРАМЫСЛОВАГА ГІГАНТА ПАЛЕССЯ

ААТ «Спецжелезобетон» — перадавое прадпрыемства, прадукцыя якога пад гандлёвай маркай «Мікабет» добра вядомая не толькі ў нашай краіне, але і далёка за яе межамі. Да таго ж гэта найбуйнейшы вытворца жалезабетонных труб на тэрыторыі краін СНД. Мы прыехалі на прадпрыемства, каб даведацца, як удаецца трымаць такі высокі ўзровень, а таксама прыадкрыць заслону грамадскага жыцця работнікаў.

Пастаяннае развіццё

У далёкім 1984 годзе прадпрыемства «Спецжелезобетон» было спраектавана і пабудавана пад адзіны від вырабаў — жалезабетонныя трубы вялікага дыяметра. Магутнасць вытворчасці за год складала 60 тыс. м³. Дзіўна, бо да 2025 года аб'ём вытворчасці ў нату- ральным

Вось такая плітка ўпрыгожвае частку каля абноўленага пад'язічнага аддзялення паліклінікі ў Мікашэвічах.

— У першую чаргу такі вынік атрымаўся дзякуючы нашым тром дыверсіфікацыйным кірункам. Сёння апроч жалезабетонных труб мы вырабляем таксама жалезабетонныя шпалы і элементы добраўпарадкавання. І развіваем гэтыя кірункі як у асартыменце, так і ў ве-

Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Сярэдняя школа № 1 горада Лунінца» — месца з багатай гісторыяй і слаўнымі традыцыямі. Сярод выпускнікоў школы нямала знакамітых і паважаных людзей. Сёння яна па праве карыстаецца павагай і аўтарытэтам. Тут на якасным узроўні наладжаны ўвесь навучальны працэс, а школьнікі штогод прыносяць установе адукацыі новыя ўзнагароды. Дзякуючы сацыяльнай накіраванасці палітыкі нашай дзяржавы, падтрымцы кіраўніцтва Брэсцкага аблвыканкома, Лунінецкага раёна было прынята рашэнне зрабіць прыбудову да будынка школы ў Лунінцы, каб забяспечыць выкананне ўсіх сацыяльных стандартаў, стварыць годныя ўмовы для ажыццяўлення якаснага вучэбнага працэсу. Будаўніцтва школ, такіх палітыку арыентаваў кіраўнік дзяржавы, бо гэта ўсё робіцца для людзей. Плануецца, што новы будынак школы адчыніць свае гасцінныя дзверы ўжо ў 2025 годзе. Больш падрабязна пра гэта карэспандэнтка «Звязды» расказала дырэктар сярэдняй школы № 1 горада Лунінца Вольга Пятроўна КАПУСЦІЧ.

Новыя гарызонты

ААТ «Спецжелезобетон» неадрама лічыцца экспертаарыентаваным прадпрыемствам. Так, каля 65 % прадукцыі адпраўляецца за мяжу.

— У нас высокая доля экспарту: больш за 14 млн долараў. Гэта рэкордная сума, улічваючы спецыфіку работы пад санкцыямі. У нас сышла Прыбалтыка, затое адкрыліся новыя гарызонты на абшарах Расійскай Федэрацыі. Дастаўляем прадукцыю па ўсёй яе тэрыторыі — аж да Сібіры і Інгушэцыі. Таксама выходзім на новы рынак у Казахстане. Хоць раней гэта здавалася нечым фантастычным, — падзяліўся Анатоль Насеня.

Паводле яго слоў, у прадпрыемства вельмі добрая рэпутацыя на рынку, якая, нягледзячы на нявыгаднае геаграфічнае становішча, адыгрывае вырашальную ролю. Дасягненні ААТ «Спецжелезобетон» за мінулы год былі адзначаны шэрагам значных узнагарод, сярод якіх «Экспарцёр года» ў рэспубліканскім конкурсе на найлепшы дасягненні ў будаўнічай галіне «Будаўнічы Алімп — 2024» і «Лідар года — 2024» у IX Міжнароднай бізнес-прэміі.

Цікавосткі грамадскага жыцця

Сёння на прадпрыемстве працуюць больш за 360 чалавек. Характэрна, што тут стапрацэнтнае замацаванне маладых кадраў. І сысходзяць людзі адсюль у асноўным на пенсію.

— Галоўнае, што нам удалося захаваць, — працэздольныя калектывы. У нас вельмі шмат людзей, якія працуюць з моманту заснавання завода, цяпер яны паступова ідуць на заслужаны адпачынак. Аднак з новымі кадрамі праблем таксама няма, што дзіўна для завода на перыферыі. Моладзь застаецца і працуе з задавальненнем. Мы ў сваю чаргу забяспечваем іх сацыяльнымі гарантыямі і дастойнай зароботнай платой, якая сёння адна з самых высокіх у будаўнічай галіне, — адзначыла намеснік дырэктара па маркетынгу і ідэалагічнай рабоце Тамара МЕЛЯШКЕВІЧ.

На прадпрыемстве функцыянуе БРСМ, Савет моладзі, таксама ў іх ёсць свой прадстаўнік у Маладзёжным парламенце пры Брэсцкім абласным Савеце дэпутатаў. Так, на чале з памочнікам кіраўніка па карпаратыўным развіцці і рабоце з моладдзю Кацярынай ФІЦНЕР актыўна выдзецца грамадскае жыццё і праводзяцца розныя мерапрыемствы.

— Стараемся зацікавіць. Праводзім акцыі, удзельнічам у судоды, сустракаемся ў калектывах, на месцах, цікавімся тым, што хоча моладзь, і, зыходзячы з запытаў, арганізоўваем вольны час, — палумачыла яна.

Вядучыя актывісты прадпрыемства, сярод якіх спецыяліст па маркетынгу, старшыня савета моладзі Анастасія ГАРАБІЕНКА і тэхнік па ахове працы, сакратар БРСМ Крысціна ПРАКАПОВІЧ таксама рэгулярна ўдзельнічаюць у розных мерапрыемствах, у тым ліку і ў дабрачынных, напрыклад «У школу з добрым сэрцам», «Ёлка пажаданняў» і іншыя.

Актывісты прадпрыемства. Злева направа: спецыяліст па маркетынгу, старшыня савета моладзі Анастасія ГАРАБІЕНКА, вядучы спецыяліст па кіраванні інфармацыяй, карпаратыўным развіцці і справах моладзі Кацярына ФІЦНЕР, тэхнік па ахове працы, сакратар БРСМ Крысціна ПРАКАПОВІЧ.

— Стараемся дапамагаць сацыяльна-педагагічнаму цэнтру Лунінецкага раёна. Напярэдадні Новага года ездзілі туды да дзетак. Папярэдне яны зрабілі лісты-малюнкi Дзеду Марозу, дзе кожны ўказаў, якую садавіну хоча атрымаць на свята. І мы

выканалі іх жаданні, — падзялілася Анастасія Гарабіенка. Шмат мерапрыемстваў праводзіцца і для супрацоўнікаў «Спецжелезобетона» — іх усе чакаюць з неадпачынкам.

— Роботнікі актыўна ўдзельнічаюць у штогадовым конкурсе па прафайматэстстве. Зачаравальнае

вядовішча, ад якога немагчыма адарваць вачэй. Кожны паказвае ўменні ў сваім кірунку. Так, вадзіцелі пагрузчыка дэманструюць навыкі фігурнага ваджэння, а фармашчыкі на хуткасць разбіраюць шпалы, — адзначыла Крысціна Пракаповіч.

Вялікай папулярнасцю ў работнікаў карыстаецца вэб-лібай. На прадпрыемстве ёсць свая каманда, якая нядаўна ў сапартніцтвах у Брэсцке заняла прызовае месца.

— Таксама ў 2024 годзе мы ўпершыню ўзялі ўдзел у сапартніцтвах сярод санітарных дружын. Сярод дзе-

«Я тут вырас»

Новы кіраўнік у прадпрыемства з'явіўся адносна нядаўна — у красавіку 2024 года. Анатоль Насеня скончыў Беларускую дзяржаўную сельскагаспадарчую акадэмію, а таксама бакалаўрыят і магістратуру ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

— Гэта мае першае адзінае месца работы. Я тут вырас: прыйшоў працаваць бухгалтарам 23 гады таму і сышоў толькі ў сёмае скліканне парламента. Працаваў галоўным эканамістам і вольнастаў кіраўніком, — успамінае Анатоль Васільевіч.

Таксама ён адзначае, што досвед працы ў Палаце прадстаўні-

Дырэктар Анатоль НАСЕНЯ.

коў вельмі дапамагае пры кіраванні прадпрыемствам. — Хто валодае інфармацыяй, той валодае светам, а я, атрымліваюцца, ведаю ўсю заканадаўчую базу ўнутры і магу аператыўна рэагаваць на розныя сітуацыі і выклікі, а таксама выступаць з заканадаўчымі ініцыятывамі. Як сказаў Прэзідэнт, такой школы, як парламент, нідзе не пройдзеш. І гэта для кіраўніка важна, — растлумачыў Анатоль Насеня.

Ацыя «Ёлка жаданняў» у сацыяльна-педагагічным цэнтры Лунінецкага раёна.

вае будучыя кадры яшчэ са школы, — адзначыла Кацярына Фіцнер.

Лізавета ГОЛАД, Алена ДАЎЖАНОК, Фота Лізаветы ГОЛАД.

ВУЧЭБНЫ ЧАС

ПА НОВЫЯ ВЕДЫ — У НОВУЮ ШКОЛУ!

Найстарэйшая ўстанова адукацыі горада атрымае новы будынак

«Нашы школьнікі заўсёды навучаліся ў двух асобных будынках. Першы быў узведзены ў 1945 годзе. У ім вучы-

ліся дзеці 2—4 класаў, а першакласнікі — на базе дашкольных устаноў горада. Другі будынак, дзе вучыліся дзеці 5—11 класаў, з'явіўся ў 1960 годзе. Ён якраз і знаходзіцца на рэканструкцыі. Работы пачаліся з красавіка 2024 года, але яшчэ да гэтага мы пачалі прадумваць, як размясціць нашых дзяцей так, каб адукацыйны працэс не парушыўся. Тады было вырашана размясціць вучняў першай ступені ў іншых школах і дашкольных установах нашага горада, а вучню 5—11 класаў пакінуць

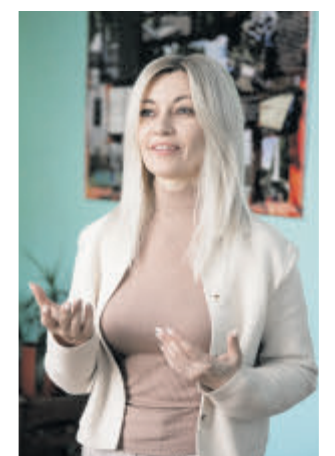
у будынку 1945 года. Нам удалося паспяхова вырашыць гэта пытанне. Дзеці паспываюць на заняці, своечасова заканчваюць іх. Таксама мы адкарэктывавалі рух гарадскога транспарту для таго, каб школьнікі маглі без праблем дабрацца дадому. Званкі да ўрокаў, званкі на наведванне сталавай — усё распісана, і дзеці спакойна паспываюць на ўсе свае мерапрыемствы», — расказала Вольга Капусціч.

Па словах дырэктара, новы будынак школы разлічаны на 660 навучальных месцаў: «Усяго ў нашай школе вучыцца каля 600 чалавек. У гэтым навучальным годзе мы набралі два першыя класы. На базе ўстаноў адукацыі створаны спецыяльны чыгуначны, або транспартны клас. У ім вучацца дзеці пачынаючы з восьмага класа. 310-га школьнікі маюць магчымасць выбіраць профілі. Сённяшнія адзінаццацікласнікі, напрыклад, абралі інжынерны. Ёсць таксама хімічны, білагічны, эканамічны профілі. Мы заўсёды даём сваім вучням магчымасць выбіраць той кірунак, які яны будуць вучыцца паглыбляць».

Раней у школы не было сваёй актавай залы і нават сталавай, а спартыўная зала была даволі невялікай па памерах: «Усе масавыя мерапрыемствы праводзілі альбо ў рэкрэацыях, альбо ў спартыўнай

зале. Таксама ў будынку нашай школы не было сваёй сталавай, і дзеці вымушаны былі хадзіць у сталовую праз праезную частку. Цяпер у нас з'явіцца свая сталовая на 170 месцаў і актавая зала на 160 месцаў. Дзярчы, спартыўная зала была вельмі маленькая. У новым будынку школы будзе дзве новыя сучасныя спартыўныя залы, а таксама кабінет псіхалагічнай разгрузкі. Гэта вельмі важна для нашых дзяцей, бо сёння вучням сапраўды патрэбна дапамога псіхалага і сацыяльнага педагога. Якім для гэтага і будзе створана новае памяшканне».

Вялікая ўвага — ваенна-патрыятычнаму выхаванню моладзі. «Кіраўнік па ваенна-патрыятычным выхаванні прывівае дзецям любоў да Радзімы. Разам яны наведваюць памятнаы і знакавыя месцы. Штогод больш за 100 % нашых навучэнцаў выязджаюць на розныя экскурсіі. Кіраўнік па ваенна-патрыятычным выхаванні Мікалай Іванавіч Вячорка расказвае дзецям пра герояў Вялікай Айчыннай вайны, якія змагаліся за нашу Радзіму, пра генэцід беларускага народа. А гэта вельмі важна, — акцэнтавала Вольга Капусціч. — Акрамя таго, важнае месца ў жыцці школы займае спорт, а падтрыманню здаровага ладу жыцця тут удзяляецца

Дырэктар Вольга КАПУСЦІЧ.

вялікая ўвага. Для нас важна праз рэалізацыю рэспубліканскага праекта «Хакей ідзе да дзяцей» пры вучыцц адказна ставіцца да свайго здароўя, актыўна займацца спортам, развівацца фізічна».

Ва ўстанове адукацыі згуртаваны калектывы. Волптыны педагогі, якія адпрацавалі доўгі час, перадаюць вопыт маладзёным спецыялістам. А яшчэ тут дзейнічае ўзорны фальклорны ансамбль «Сунічка», які ўзначальваюць Уладзімір і Людміла Калынічовы. «І для гэтага ансамбля праекціроўшчыкі распрацавалі сваё месца — харэаграфічныя клас. У ансамбль ўдзельнічаюць дзеці пачынаючы з другога класа. Яны з задавальненнем займаюцца там, прыносяць шмат дыпламаў з самых розных творчых конкурсаў. Штогод у творчых конкурсах школы заваёўвае каля 150 узнагарод. І гэта не м'яка магчымасцяў нашых таленавітых дзяцей», — падагульніла Вольга Капусціч.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ, Фота Лізаветы ГОЛАД.

ООО «Химтэкнвест» (організатор торгов) извещает о проведении второго повторного аукциона на повышение начальной цены со снижением цены первого аукциона на 20 % по реализации объектов недвижимости			
№ лота	Наименование основных средств	Основные технические и эксплуатационные характеристики	
1	Материальный склад	Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-64 общей площадью 863,2 кв. м. Назначение: Здание, специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилища (действующие договоры аренды). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 24180000009000122 площадью 1,0085 га (право аренды по 31.12.2073, доля 1/2) в г. Новополоцке, ул. Промышленная, 11/1	Начальная цена — 149 760 рублей Сумма задатка — 14 976 рублей. Шаг торгов — 7 488 рублей. Цена без НДС (НДС сверху не начисляется п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ). Данный лот находится в обременении в ипотеке и аренде
2	Административное помещение № 1	Капитальное строение общей площадью 467,7 кв. м с инвентарным номером 252/Д-88547. Назначение: административное помещение. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 24180000006000045, площадью (га): право постоянного пользования 0,3556 в совокупном пользовании, доля: 187/250. в Новополоцке, ул. Молодежная, 11А-1	Начальная цена — 360 000 рублей Сумма задатка — 36 000 рублей. Шаг торгов — 18 000. Цена без НДС (НДС сверху не начисляется п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ). Данный лот находится в обременении в ипотеке и аренде

Начало подачи заявок — 21 января 2025 года в 09.00.

Окончание подачи заявок — 31 января 2025 года в 09.00.

Заявки на участие в торгах принимаются по адресу: 211443, Витебская обл., г. Новополоцк — ООО «Химтэкнвест» УНП 191685984.

При необходимости ознакомиться с документами и предметом аукциона, направлять запрос на электронную почту prodcomob2016@mail.ru или по тел. 8 0339033614.

Начало торгов 03 февраля 2025 года в 10.00 по адресу: г. Новополоцк, ул. Молодежная, 11А, пом. 20.

Торги проводятся при наличии двух и более допущенных к торгам участников. Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

К участию в торгах допускаются физические и юридические лица, подписавшие соглашение до начала торгов об ознакомлении с предметом торгов; зарегистрированные в журнале регистрации заявлений; предоставившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах, копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц) и индивидуальных предпринимателей; доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет руководитель); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Физическим лицам — предъявить паспорт, иной документ, подтверждающий личность.

Задаток перечисляется ЗАО БАНК ВТБ (БЕЛАРУСЬ) г. Минск, номер счета (IBAN): BY38JL 30124208400000100000, код банка (BIC): SLNBY22, УНП: 191685984, ООО «Химтэкнвест» до подачи заявки на участие в аукционе, назначения платежа: «Задаток за участие в торгах по капитальному строению с инвентарным номером (указать номер)».

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней после дня проведения торгов (физическим лицам — на карт-счет, указанный при регистрации; юридическим лицам, ИП — на расчетный счет). Участнику, выигравшему торги, задаток не возвращается и учитывается в счет оплаты предмета торгов по договору купли-продажи.

Победитель торгов (либо единственный участник, давший согласие на приобретение лота), т.е. покупатель, подписывает протокол по результатам торгов в день его проведения и в обязательном порядке возмещает затраты на организацию и проведение торгов в размере 408,24 бел. руб. в течение 5 (пяти) календарных дней после проведения торгов, а также обязан заключить договор купли-продажи с собственником предмета торгов в течение 2 рабочих дней после проведения аукциона.

Срок оплаты предмета торгов: в соответствии с заключенным договором.

В случае если к участию в торгах был допущен только один участник, он может приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 10 процентов (т.е. начальная цена + 5 % + затраты на организацию и проведение торгов) путем подтверждения приобретения в день торгов.

Продавцом предоставляется отсрочка оплаты предмета аукциона 60 дней с момента переоформления имущества на покупателя.

В случае отказа или уклонения победителя торгов (или единственного участника, давшего согласие на приобретение лота) от подписания протокола и (или) договора купли-продажи, возмещения затрат, связанных с организацией и проведением торгов, результаты торгов аннулируются, внесенный им задаток возврату не подлежит, а включается в состав имущества собственности предмета торгов.

Организатор оставляет за собой право отменить аукцион без объяснения причин не менее чем за трие суток до начала его проведения.

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы на землю или земельного налога, а также ознакомиться с договорами аренды имущества.

Ранее опубликованные объявления о проведении торгов: 21 ноября 2024 года и 28 декабря 2024 года в этом же издании.

АД НАВУКОВАЙ РАСПРАЦОЎКІ НАЙКАРАЦЕЙШЫ

Кіраўнік дзяржавы заўсёды патрабаваў ад навукі быць драйверам навукова-тэхнічнага развіцця краіны. Даследаванні павінны быць максімальна практыка-арыентаванымі і ўкараняцца ў вытворчасць. Паспяховым прыкладам такога вопыту з'яўляецца прадпрыемства, на якім сапраўды максімальна кароткі шлях ад навуковай распрацоўкі да прыкладнога іх выкарыстання. Гэта навукова-тэхнічны цэнтр «ЛЭМТ» БелОМА. Сувязь навукі і вытворчасці можна дакладна прасачыць на прыкладзе прадпрыемства.

Як інавацыі ўкараняюцца ў вытворчасць ПРЫЯРЫТЭТ — НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БЯСПЕКА

Навукова-тэхнічны цэнтр унікальны тым, што ўся прадукцыя — высокатэхналагічная, пабудаваная на новых тэхналогіях. У кампаніі працуюць доктар навук і 10 кандыдатаў навук, найлепшыя спецыялісты па оптыка-электроніцы, лазерных, інфармацыйных і камп'ютарных тэхналогіях. А ўзначальвае НТЦ «ЛЭМТ» акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Аляксей ШКАДАРЭВІЧ. Аляксей Пятровіч, дарэчы, адзіны акадэмік НАН, які працуе ў сферы прамысловасці.

Паколькі ўся прадукцыя — высокатэхналагічная, выпрацоўка на аднаго працаўніка складае больш за 900 тысяч рублёў, а выручка набліжаецца да 400 мільёнаў рублёў. Прадпрыемства арыентавана на нацыянальную бяспеку.

— Адна з асноўных задач, улічваючы сітуацыю, якая складаецца вакол нашых граніц, — пастаўляць скла-

даную ўнікальную тэхніку для таго, каб забяспечваць нацыянальную бяспеку, — адзначае кіраўнік прадпрыемства.

«ЛЭМТ» вырабляе аптычныя прыцэлы, прыборы і сістэмы назірання, лазерна-аптычныя комплексы для розных сістэм, лазерныя дальнамеры і інш.

— Уласцівасці сучаснага свету — усесутачнасць і ўсёпагоднасць. Працаваць трэба як удзень, так і ноччу, калі ўсё ажывае, акрамя таго, нельга залежаць ад кліматычных умоў. У снег, дождж, туман, дым вы павінны бачыць усё, што адбываецца. Да таго ж сённяшнія тэндэнцыі такія, што вялікую ролю адыгрываюць «бязлюдныя» тэхналогіі. Працуюць рэбратэхнічныя сістэмы, а чалавек знаходзіцца на бяспечнай адлегласці, — кажа Аляксей Шкадарэвіч.

Дырэктар
Аляксей ШКАДАРЭВІЧ.

ЗА ГРАНІЦАЙ СОЧЫЦЬ ZORKI

Адной з ключавых пагроз як у свеце, так і на граніцах Беларусі, сёння з'яўляюцца беспілотныя лятальныя апараты. На прадпрыемстве распрацавана оптыка-электроннае абсталяванне, якое можа забяспечыць бяспеку ад падобных рызык.

— Беспілотнікі сёння — гэта сур'ёзны біч. Мы ўкараняем тэхналогіі, якія дазваляюць выяўляць на далёкіх дыстанцыях — да пяці кіламетраў — БПЛА крайне малых памераў. Беспілотнік яшчэ не наносіць шкоды, а мы яго бачым. Для гэтага выкарыстоўваем прарыўную тэхналогію з камбінацыяй аптычнай і ЗВЧ-радыёлакацыі, — адзначае Аляксей Шкадарэвіч.

Сістэмы, распрацаваныя НТЦ «ЛЭМТ», сёння працуюць як на беларускай граніцы, так і пастаўляюцца ў многія краіны свету, напрыклад ахоўваюць палац

Падобны комплекс з дапамогай радара выяўляе пэўны аб'ект, той жа БПЛА, даныя перадаюцца для цэлеўказання паваротнай платформы, дзе маецца оптыка, якая выкарыстоўваецца ў якасці прыцэла для наводжэння. І на беспілотніку на працягу некалькіх хвілін утрымліваецца лазерны прамень. Гэтага дастаткова для таго, каб нанесці крытычныя пашкоджанні, дрон страціў кіраванне і ўпаў.

У якасці эксперыменту для тых жа мэт даследаўца альтэрнатыва — накіраванае электрамагнітнае выпраменьванне. Усё ж такі будучыня за сістэмамі бяспекі, якія ўяўляюць сабой комплекс з некалькіх тэхналогій, што перакрываюць недахопы адной сістэмы перавагамі іншай.

Ёсць на «ЛЭМТ» і ўнікальныя распрацоўкі для забеспячэння бяспекі найвышэйшых службовых асоб і дэлегацый. Такія сістэмы прызначаны для работы ў гарадской забудове, а асноўнымі іх задачамі з'яўляецца сканіраванне мясцовасці для выяўлення патэнцыйных пагроз. У прыватнасці, пры наяўнасці інфармацыі пра

Оптыка-электрычнае абсталяванне ZORKI ахоўвае нашы межы і важныя інфраструктурныя аб'екты.

Мабільны комплекс ISKRA выкарыстоўваецца для кантролю за мясцовасцю і збудаваннямі.

кіраўніка Егіпта. Сярод іх камбінаваны оптыка-электронны комплекс разведкі ZORKI, які ўключае некалькі каналаў аптычнай разведкі, напрыклад цеплавійныя і дзённыя відэакамеры, нізкаўзроўневыя камеры. У склад комплексу ўваходзіць дальнамерны канал, які таксама можа быць выраблены па розных тэхналогіях і працаваць на дыстанцыях ад 5 да 40 км. Сістэма модульная: у залежнасці ад пажаданнў заказчыка ўстаўляюцца розныя каналы.

Такія сістэмныя комплексы выкарыстоўваюцца для забеспячэння нацыянальнай бяспекі, у тым ліку на пагранічных пастах, для абароны крытычных аб'ектаў, выбудавання сістэмы бяспекі прамысловых прадпрыемстваў. Акрамя таго, у шэрагу інтэграцыйных практаў убудаваны элементы, вырабленыя на «ЛЭМТ», у прыватнасці некаторыя комплексы ўкамплектаваны сістэмамі «ZORKI O» і «ZORKI R», дзе яны выконваюць функцыі назірання і выяўлення пагроз.

Паколькі дроны могуць быць выкарыстаны ў гарадах, гэта накладвае пэўныя абмежаванні на спосабы ўздзеяння і процідзеяння. Для абароны ад такіх небяспек у многіх краінах свету разглядаюцца ў тым ліку і практычныя лазерныя ўзброеныя. На «ЛЭМТ» пачыналі з асобных частак такіх сістэм, а з 2020 года запустілі ў вытворчасць уласныя распрацоўкі паўнацэнных комплексаў, якія ўключаюць усе элементы.

На выстаўцы «Нацыянальная бяспека. Беларусь-2024» прадпрыемства прадставіла падобную лазерную ўстаноўку, якая базіруецца на ўласных распрацоўках. На дадзены момант створаны разнавіднасці магутнасцю 3 кВт і 10 кВт, размешчаныя на мабільным шасі. Падобная сістэма з'яўляецца лёгкай і транспартабельнай, што дазваляе выехаць на абараняльны аб'ект, забяспечваючы выкананне задачы і пры неабходнасці перамяшчэння далей.

— Мы распрацоўваем сістэму, якая можа выкарыстоўвацца не толькі ў адным пункце, а з лёгкасцю перамяшчаецца, забяспечваючы магчымасць закрыцця пэўнага рубяжа, — расказвае **начальнік бюро рэкламы і пратакола Аляксандр КАСЯНОК**.

Экспазіцыя лазернага дальнамера.

магчымыя дыверсійныя ці іншыя супрацьзаконныя дзеянні, маюцца тэхналогіі, што дазваляюць праводзіць сканіраванне ў падобнай зоне. Гэтыя тэхналогіі адаптаваныя тэлевізійных і цеплавійных камер прымяняюцца для таго, каб фіксаваць зменлівую абстаноўку і выяўляць пагрозы.

Сістэма ўкамплектавана блокам «антыснайпер», разлічаным на сканіраванне тэрыторый для выяўлення сутрэчнага назірання. Такім чынам ёсць магчымасць адсачыць назіран-

Начальнік бюро рэкламы і пратакола Аляксандр КАСЯНОК тлумачыць прынцып работы лазернага комплексу.

не з бінокла, камеры, прыцэла і інш. Адмысловыя алгарытмы дазваляюць накіраваць лазернае выпраменьванне і па адлюстраваным сігнале не толькі вызначыць, дзе знаходзіцца патэнцыйны назіральнік, але і характар пагрозы. Маюцца і спосабы супрацьдзеяння, у прыватнасці нелягальнае ўздзеянне і пастаўка перашкод. Напрыклад, лазеры, якія могуць выклікаць часовае аслепленне.

Такія тэхналогіі валодае ўсяго некалькі краін. Беларусь стала адной з першых, хто ўдала выкарыстоўвае падобныя рашэнні.

ЛАБАРАТОРНЫ КАНТРОЛЬ

У аптычнай лабараторыі сабрана абсталяванне, якое дазваляе праводзіць кантроль як асобных кампанентаў для цеплавійнай тэхнікі, так і гатовых вырабаў, якія серыйна выпускае прадпрыемства.

— Правяраем якасць аб'ектываў, робім настройкі. Каб выконваць свае функцыі, аптычны прыбор павінен быць вельмі дакладны. Як даследчыкі, мы робім юсціроўку на спецыяльным абсталяванні, метадыкі распрацоўваем самі, — расказвае **інжынер-даследчык Вячаслаў КІРЫКОВІЧ**. Ён, дарэчы, малады спецыяліст, лясць закончыў БНТУ, але на прадпрыемстве працуе з трэцяга курса.

Прадукцыя праходзіць шматэтапны шлях правярка: асобныя зборачныя элементы тэсціруюцца да ўбудавання ў выраб, пасля іх аддаюць на зборку, затым яшчэ адзін этап кантролю — у частцы сістэмы. Калі прыбор цалкам сабраны, ён праходзіць яшчэ адну, фінальную праверку.

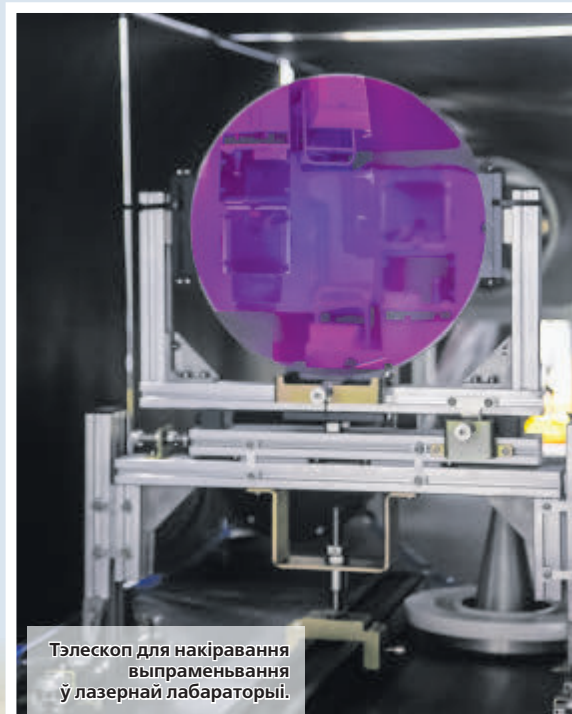
Лабараторыя высокамагутных лазераў была створана на «ЛЭМТ», каб больш інтэнсіўна развіваць лазерную тэматыку, у прыватнасці распрацоўваць магутныя лазерныя сістэмы.

— У нас маецца «чысты» пакой, дзе ствараюцца высокамагутныя лазеры. Акцэнт зроблены на вырабе валаконных крыніц лазернага выпраменьвання: яны найбольш перспектывныя і валодаюць цэлым шэрагам унікальных характарыстык у параўнанні з іншымі тыпамі лазераў, — расказвае **вядучы інжынер-даследчык Геннадзь ТАТУР**.

Другая частка — памяшканне, дзе праводзяцца даследаванні па

У працэсе вытворчасці валаконнага лазера.

Тэлескоп для накіравання выпраменьвання ў лазернай лабараторыі.

ўздзеянні лазернага выпраменьвання на розныя матэрыялы. Тут жа адбываецца зборка і апрабаванне розных аптычных сістэм дастаўкі лазернага выпраменьвання на пэўныя аб'екты.

Інжынер-даследчык Вячаслаў КІРЫКОВІЧ правярае параметры аб'ектываў.